

Roch Villard, don Bonaventura Totasaus, don Jaime Miralles, don Antoni de P. Sarrià, don Domingo Huguet, don Manuel Bellvé, don Antoni Casals, y don Marían Murtra.

La Junta Local d'Emigració d'aquest port ha autoritzat l'embarcament de 1.919 emigrants durant el mes de febrer.

En els passatgers esmentats embarcaren en els vapors «Cádiz», «C. E. Euzarres», «C. Itina», «Montevideo», «Sant Joan», «Montevideo», «Martha Magister», «Príncipe Umberto», «Balmes», «Brisa», «Ile», «Barcelona», «Plata», «M. Calvo», «Tomasso di Savoia» y «Indiana». S'han dirigit: 1.722 a la República Argentina, 24 al Brasil, 106 a Cuba, 16 a Mèxic, 4 a Puerto Rico, 27 al Uruguai, 4 a Filipines, 3 a Costa Rica, 8 a Venezuela, y 5 als Estats Units.

En el mes de 1911 la emigració per aquest port donà un contingent de 1.400 individus y en el de 1911 de 1.678.

A quarts d'una de la tarda, un tren de la línia del Nord, passant pel terme de Sant Andreu, kilòmetre 362, va agafar, deixant-la morta, una noia de 16 anys, Aurelia Castells, habitant ab els seus pares, carrer del Pinar del Rio, 9, baixos.

La manca de testimonis presencials fa que no pugui precisar ben bé com va ocórrer la desgracia.

Concursos de sport d'hivern a Catalunya.—Les darreres noves rebudes de Puigcerdà y Ribes del Centre Excursionista de Catalunya, son ben falagueses y encoratjadores, comunicant l'entusiasme que regna en aquelles poblacions en prò de les vinyes festes. Per telegrames rebuts avuy se sab que darrerament ha nevut en les montanyes de La Molina, hont s'estan preparant les pistes per les grans proves que's faran els dies 10 y 11 en dita vall. En les oficines d'informació del C. E. de C., continuen rebent encoratjaments y entusiasmes adhesions de nombrosos aficionats y distingides famílies que pensen traslladar-se a dita enconada. Avuy n'han marxat ja varies d'elles y per demà y passat demà son nombroses les famílies que s'han anunciat a la seva sortida de nostra capital, sia en tren o en automòbil.

Se'ns avisa que per ordre superior se establirà a La Molina, durant els concursos, una estació telefònica per servei de la premsa, autoritats y públic en general.

Un fet extrany.—Ahir, a les set del vespre, va presentar-se al dispensari de Cà la Guatx una dona, viuda, veïna del carrer de Massanes, 8, tercer, però que assistí a un fill seu, de dotze mesos.

El mitge el mirà y digué que era mort. La mare manifestà que, donant-li pa y xocolata, la criatura s'havia ennuagat, perdent els sentits.

Se n'ha passat denúncia al jutjat de guàrdia.

En la sessió que'll dilluns celebrà la Academia de Jurisprudència y Legislació baix la presidència de don Joan Mañuquer y Viladot, començà l'estudi dels medis oportuns per a la millora de la justícia y economia en l'administració de justícia, havent-se donat lectura a una part del article del senyor Ossorio y Gallardo, en el que d'una manera brillant senyala les deficiències que avuy existeixen.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

El pròxim dilluns tindrà lloc la tercera conferència sobre «Dret Català», a càrrec de don Carlos María Soldevila.

La sessió estigué molt concorreguda, havent-hi assistit, entre altres, els senyors Martí y Miralles, Borrell y Soler, Iell, Barrells, Vancells, Fontova, Bertran y Musitu, Pastor, Pazo y Borrell y Zuheta.

S'acordà nomenar una comissió formada pels senyors Bertran y Musitu, Guy de Montella y Fontova, per a proposar els remeis oportuns als abusos i que doni lloc a l'aplicació dels nous paràmetres.

fiat viant que aplaca indefinidament el seu desig a Madrid, per emborsar malalt.

Llicenciament.—«El Laya»

Melilla. — S'han donat ordres als distints cossos d'aquesta guarnició pera que en la pròxima setmana s'efectuï el llicenciament dels soldats pertanyents al reemplaçament de 1908.

El canoner «Laya» ha tingut que venir a fondejar en aquesta rada, per ser-li impossible permanecer a Yzamen.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Al Senat francès

Paris, 7, 8.56 nit.

Al Senat, continuant la discussió del acord franco-alemany, M. Lamarzelle censura al Govern per haver negociat l'acort sota l'amenaça d'Alemanya.

ment surten dels llavis dels radicals. Es necessari que's fixin en aquest detall, que vegin lo que significa y que en lo successiu obrin en conseqüència.

El senyor Forcadet parla per alusions. Comença per fer constar el seu caràcter de contràctat d'obres. Creu que moltes de les obres no's podrien fer ni per concurs ni per subasta, encara que potser algunes s'hi podrien fer. Fa elogis de la honorabilitat dels senyors Casas y Bori, que han intervingut en les obres, y s'estén en llargues consideracions sobre les mateixes y sobre les artístiques que hi han pres part, acabant per demanar que cada lot se porti a l'aprovació del Cos Provincial.

El senyor Roig y Armengol parla per alusions, dient que lo que's referia a subasta ja es tractat y que ja hi ha acord pres y que per lo tant no es qüestió de que cada dia se torni sobre assumptes ja debatuts y acaba manifestant que creu obligat a votar el dictamen del Departament Central.

El senyor Guerra del Rio rectifica. Troba extrany lo manifestat pel senyor Roig y Armengol, el qual — diu — s'ha passat al camp enemic.

El senyor Roig y Armengol. — Vosté parla per la galeria.

El senyor Guerra del Rio diu que's radicals sempre s'unixen ab els de la esquerra, els hi toca fer un paper poch lluit i aquí una paraula massa gràfica per reproduir-la nosaltres.

El senyor Suñol diu als radicals que pateixen el mal de volguer fer constant miting. Felicitat al senyor Bartrina per les seves manifestacions patètiques y diu que té la intenció de contribuir a la restauració del Palau.

També pregunta a la presidència com està la comissió nomenada per gestionar el cobrament de quantitats satisfetes pel Cos Provincial, per compte del Govern.

El senyor Prat de la Riba li diu que encara que la pregunta no es pertinent, pot manifestar-li que la comissió ja s'ha reunit y ha començat l'estudi del assumpte.

El senyor Roig y Armengol contesta al senyor Guerra del Rio, censurant-lo per les paraules que ha pronunciat, manifestant que la sinceritat li obliga a donar la raó a qui la tingui, y que al tenir-la la majoria, no li pot negar. Als radicals els hi diu que parlen per la Casa del Poble y per les voleries, atacant-los per la conducta apassionada que demostren en tots els assumptes de la Diputació.

Rectifica el senyor Bartrina llegint una llista de concursos celebrats en la restauració de les obres, lo qual es una prova evident de les equivocacions en que ha incorregut el senyor Guerra.

Al senyor Forcadet li diu que lo que ha al·legat no correspon al dictamen; son detalls d'ordre interior, dels quals podrà culpar-se al arquitecte o a algú altre, però no tenen res que veure ab lo que's discuteix.

El senyor Folguera y Guerra fan algunes preguntes que son contestades satisfactoriament per la presidència.

S'aprova'l dictamen ab el vot en contra dels quatre radicals.

Comissió de Reclutament

Se llegeix un dictamen del Departament Central proposant el nomenament de dos senyors diputats provincials per vocals de la Comissió Mixta de Reclutament y de dos suplents.

Se sospèn la sessió pera que's diputats se posin d'acort, y al renuenc, se passa a votació; donant aquesta el següent resultat:

Per als càrrecs de vocals, don Lluís Argemí y don Felip Fages.

Per als càrrecs de suplents, D. Eduard Micó y don Josep Queralt.

El senyor Folguera diu que s'hauria de fer constar que aquesta votació ha estat feta solament per compliment de la llei.

Sobre les places d'oficial

Se llegeix un dictamen del Departament Central refusant la proposició de don Antoni Sansalvador pera que's designi a don Josep Sitjàs pera ocupar una de les vacants que ocorren d'oficial de Secretaria, y l'instancia d'altres opositors pera que's declari a son favor l'actiu reclutament.

El senyor Sansalvador explica'l procés de la proposició que va presentar, aixís com els movils que varen indur-lo a presentar-la.

El senyor Micó intervé en l'assumpte. També ho fan els senyors Queralt, Verdagué y Callís y Suñol.

El senyor Bartrina diu que'l Departament Central va acudir ab benevolència a la proposició del senyor Sansalvador, explicats els motius per que's va veure obligat a no acceptar-la.

El dictamen se posa a votació nominal y es aprovat ab el vot en contra dels senyors Micó, Queralt y Sansalvador.

Provisió de places

El senyor Borjas presenta dues esmenes a un dictamen del Departament Central, referent a la provisió de les places d'escribit vancants en la plantilla de Secretaria.

L'una esmena se refereix a la edat dels concursants y es encaminada a que puguin prendre part en el concurs els que passen als 40 anys, y l'altra esmena se refereix a que hi puguin prendre part senyors.

El senyor Bartrina diu que'l Departament Central no pot acceptar les esmenes, la primera per privar-lo el reglament y la segona perquè's tracta de una renovació que té d'escribit.

El senyor Verdagué y Callís y Suñol parlen dels que han de constituir el jurat, y s'acorda que siguin els senyors Prat de la Riba, Cabot y Rovira y Parés, junt ab una persona encesa en taquígrafia y dactilografia.

Subvencions

Se llegeix un dictamen proposant subvencions a diversos establiments particulars de beneficència pera l'any 1912.

El diputat s'apropia al voltant de la taula presidencial, y comença una animada discussió sobre l'import de les quantitats que's destinen a determinats establiments.

El senyor Durán y Ventosa dona la solució, manifestant que's podria rebatjar una mica alguna de les subvencions importants, pera atorgar-les més insignificant.

També censura que's tracti de reconeixer un augment de drets d'Espanya. Se compta ab Anglaterra pera obtenir la benevolència d'Espanya, però'l concurs d'Anglaterra serà probablement il·lusionari.

Declarà M. Lamarzelle que no votarà l'acort franco-alemany, perquè creu que caldrà sense cap ventajeta.

M. Baudin, rapporteur, demana la ratificació del acort franco-alemany.

Fa constar que la política de França al Marroc s'ha tingut d'ajustar als fets, perquè Alemanya tenia al Marroc determinats avantatges que era precis tenir en consideració.

L'actitut d'Holanda

Paris, 7, 9.40 nit.

La Haya.—El Govern neerlandès, per adherir-se al acort franco-alemany sobre'l Marroc, esperarà la terminació de les negociacions franco-espanyoles.

Sobre lo del servey militar

La Comissió corresponent dona compte del següent dictamen, que es aprovat:

«La Comissió de Governació tiene la honra de proponer a la Diputació provincial la adopció de los siguientes acuerdos:

Primer. Dirijase un telegrama al Excmo. Sr. Presidente del Consejo de Ministros en los términos en que está concebido el primer extremo de la proposición presentada en sesión de esta fecha por los señores diputados provinciales don Manuel Folguera y Durán y don Juan Barria.

Segundo. Elévese una exposición razonada al Gobierno haciéndole presente lo expuesto en el segundo extremo de dicha proposición; y

Tercero. Comunicar los precedentes acuerdos a los señores senadores y diputados a Cortes por Cataluña y a todas las Diputaciones provinciales de España para su conocimiento, y rogándoles que presten su cooperación a lo que se propone en los acuerdos antes mencionados.»

Se suspèn la sessió

Atenent a lo avençat de l'hora y a la feina que hi ha pendent, s'acorda que's suspèn la sessió pera renouar-la a les onze.

Als radicals els hi sembla que aniria millor demà, emperò no fan cap oposició al acort. Sembla que estan desalentats pel mal resultat que's li dona tots els debats.

Ahir, l'embestida don Durán y Ventosa, refermada per la don Jansana, posant en evidencia davant del Cos Provincial, y avuy la don Roig son suficients pera aclarar a qualsevol que's trobi obligat a parlar solament per la galeria, que es la tristíssima situació en que's troben els quatre diputats lerrouxistes.

Y avuy, després de tot, encara han estat afortunats. El debat sobre la continuació de les obres del Palau de la Generalitat s'ha sostingut entre ells y els republicans de l'esquerra. Els regionalistes y els diputats de les dretes no s'han vist obligats a parlar. Solament el senyor Bartrina ha pronunciat un parlament en nom del Departament Central, pera contestar concretament a determinats conceptes.

El radicals s'han vist per aquest motiu lures d'haver d'escoltar arguments d'aquells contendents, detalls d'aquells que deixen aclarats.

La essència del discurs del senyor Guerra del Rio ha consistit en censurar al Departament Central per haver realitzat obres sense anar a concurs ni a subasta (a pesar d'estar autoritzat per ferho y de ser convenient y necessari que's fessin així). Y, que hauria contestat el diputat Roig y Armengol, que s'ha hagut d'ir a la relació de les varies obres realitzades per l'Ajuntament de 1911, o sigui pels seus correligionaris, en la mateixa forma que les efectuades per la Diputació y les quals pugen a 278.000 pessetes?

Aquesta relació era sobre'l pupitre de un senyor diputat regionalista. Mes ro ha falgut llegir-la. La situació dels radicals quasi inspirava compassió.

Continúa la sessió

A les onze y cinc minuts se renoua la sessió baix la presidència del senyor Prat de la Riba.

Al públic escassa concurrència. El diputat radical senyor Ullé s'acosta a la taula de la premsa y diu als periodistes:

«Si voste's marxaven així quedaria llest en cinc minuts.»

Aquest moment de sinceritat del senyor Ullé ens deixa pasmat.

Se llegeix un dictamen de la Comissió d'Instrucció pública y Belles Arts proposant subvencions a varies escoles que's dediquen a la ensenyansa gratuita de la classe obrera.

Presenten esmenes al esmentat dictamen els senyors Durán y Ventosa, una; March, Pelfort, Borrás y Argemí, altra; Queralt y Rafols, altra; Forcadet, altra; y Guerra del Rio, altra.

Se suspèn la sessió y se reuneix la Comissió pera posarse d'acort.

El senyor Durán y Ventosa, al renuenc a la sessió y donat compte de l'acort, recorda el criteri radicalíssim que sobre aquest punt va exposar en una de les darreres sessions.

Diu que la seva conducta ha sigut ajustada an aquell criteri y reconeix que els seus companys han fet un treball molt a conciencia, si bé a darrera hora han aparegut en la llista subvencions a varies entitats polítiques y això es lo que ell vol impugnar.

Diu el senyor Durán y Ventosa—que totes aquestes, excepció d'una, pertoneixen a un determinat grup polític, que es el radical.

Se refereix al Museu Pedagògic Experimental y diu que li mereix tots els respectes y que fins creu que fa una bona obra, però posa de relleu que es una escola parva y que les subvencions que's demana l'acort del Cos Provincial, han d'ésser destinades a escoles gratuïtes de la classe obrera.

Anuncia que la Comissió ha acceptat la seva esmena negant la subvenció al esmentat Museu—del qual repetix que fa una bona obra—aixís com també la de les escoles que tenen color polític.

També manifesta el senyor Durán y Ventosa que, aprofitant aquesta rebaxa s'han pogut atendre algunes esmenes en les quals se demana subvenció pera diverses entitats que's troben dintre de lo que senyala l'acort del Cos Provincial.

El senyor Guerra del Rio, combat el dictamen; parla de l'habilitat del senyor Durán y Ventosa y anuncia que aquest assumpte repercutirà a l'Ajuntament y que's negaran subvencions que fins ara havien donat els radicals?

El senyor Durán y Ventosa. — Me'n alegraré.

El públic comença a chorejar les paraules del diputat radical.

El senyor Durán y Ventosa diu que no entén la indignació del senyor Guerra. Per una part, diu que no li fan falta subvencions al partit radical, y per l'altra s'enfada perquè no se li donen. El senyor Guerra y Ventosa segueix el seu discurs, recordant l'acort de la Diputació y les seves anteriors manifestacions.

Examina'l caràcter de les societats que figuren en la llista de subvencions, demostrant que no n'hi ha cap de política. Aquí no podem donar subvenció a entitats organitzadores de la política lerrouxista, ni de cap altra política, perquè si fessin així, no compliríem ab la missió que's va encarregar el cos electoral.

Parla de l'obra del C. A. de D. del C. y de la L. i, demostrant que hi han elements de la dreta y de la esquerra y que's dediquen al estudi.

Acaba manifestant que ell obrarà ab conciencia y que no l'espanten les amenaces.

El senyor Guerra del Rio contesta dient que hi ha un centre d'amics dels drets de la majoria, que's proposa per subvenció. Com que no resulta així, diu el senyor Guerra

es la mateixa que en altres anys. Lo que succeeix és que en aquests dies han mort del tífus persones d'elevada posició social i per això se n'ha entès tot el món i han sigut més comentades les defuncions.

El ministre de la GOVERNACIÓ diu que l'alcalde i el governador de Madrid segurament se troben en la millor disposició per treballar en pro de la salut de Madrid.

Assigura que fa molt temps venen fent-se a diari en el Laboratori Municipal els anàlisis de les aigües i en elles no hi existeix el bacillus del tífus.

Manifesta que en ple hivern i ab fre intensísim, la mortalitat no passa de 70 i hi ha hagut dies de 36, que és la mortalitat del tífus.

El senyor ROMERO rectifica.

Cap diputat per Madrid demana la paraula.

Ordre del dia. — Continúa la discussió del projecte de reforma del reglament de la Cambra.

Se llegeixen varies esmenes.

El senyor SANCHEZ GUERRA contesta al discurs que ahir pronuncià el senyor Salillas.

Recorda que portant tres mesos en aquesta Cambra i ja té 25 anys.

— Va apuntar al seu vot la mateixa opinió que sustenta aquesta comissió.

Considera absurd que digui que ell i el senyor Dato tractin d'infundir en l'ànim del senyor Morera per portar-lo a determinats fins.

També estima absurd que's cregui que el partit conservador apoya aquest projecte ab ideo sinistres.

Així com pugna malament als els còlegs que del partit conservador han fet els senyors Iglesias (don Pau), Salillas i altres, pel seu amor a les classes obreres i al sistema parlamentari.

Censura agrement l'eterna prejudici de presentar al senyor Mauru com un polític reaccionari, puix el senyor Mauru és l'home de nissaga liberal que va contribuir a la institució del partit conservador de tots les esquerres arranca del retraïment als partits antillans; aquell governant que va establir els tribunals municipals a Filipines; aquell que va combatre en els tribunals l'esperit de rebeldia d'un prelat; aquell parlamentari que s'aixecà a proclamar el perfecte dret del senyor Morayta a sentarse en els escons del Congrés; aquell ministre de Gràcia i Justícia que democràticament administrava la justícia; aquell governant que feu com ministre de la Governació vint eleccions per tota Espanya; aquell que indultà als reis d'Alcàzar del Valle. Aquest és el senyor Mauru. I per què, donchs, presentar-lo com un papu de la política espanyola?

La història de la que ha ocorregut ab els diputats en el Congrés.

Rebat els arguments del senyor Salillas sobre la divisió dels delictes en polítics i comuns.

Cita opinions de parlamentaris la mortis que pertanyeràn al partit republicà, i en les quals s'afirma que la pena de mort per delictes polítics deuria ser major que per delictes comuns i que'l ser diputat és una agravació per l'autor d'un delictes, perquè'l diputat deu ser el primer defensor de les lleis i el més obligat a defensar-les, i en major grau si són lleis fonamentals.

Combat la pràctica dels testaments, manifestant que en els seus temps de periodista jamai els utilitzà.

El senyor SANTA CRUZ. — Perquè tenia S. S. el pare alcalde (Rialles).

El senyor PERIS MENCHETA. — Jo tampoc els he utilitzat.

El senyor SANTA CRUZ. — S. S. té alcalde el pare i l'avi. (Més rialles).

El senyor SANCHEZ GUERRA se segueix dient que el contribut a que portessin els delictes d'impremta al Còdix Comú, i així s'estima com a una gran conquesta.

Combat la teoria que ahir exposà el senyor Salillas sobre'l dret d'assí, que's diputats representen per als periodistes, i diu que tot lo que significa privilegi irrita a la opinió.

El senyor LEROUX, IGLESIAS i ALBORNÓ. — Lo que irrita és que's tribunals de justícia siguin instruments dels Governos. Per això busca alguna imputació per exercitar la protesta.

El senyor SANCHEZ GUERRA. — Ja en parlarem d'això.

Se refereix a les sancions que en altres Parlaments, entre ells el de la república Francesa, tenen els delictes que cometem els diputats, i atribueix fins a la exclusió dels que delinquiren. (Que diu vots, els republicans espanyols, si el president aquí fes quelcom d'això?)

El diu als republicans que la passaren els temps en que podien ab discursos apassionats influir en la opinió. Si no, vegis la indiferència ab que aquesta opinió assisteix a aquest debat. En 1904 els diputats dels socialistes era qüestió que arava del Parlament al carrer; però ara ve del carrer al Parlament.

Manifesta que pel bon nom del Congrés hi ha que resolde aquesta qüestió, però que no continui en entredit la honorabilitat dels diputats. (Aplaudiments dels diputats.)

El senyor AZCARATE. — (Llàstima que's supliqui siguin secrets).

El senyor SALILLAS rectifica.

El senyor SANCHEZ GUERRA rectifica també.

El senyor AZCARATE parla per a alusions.

Diu que si s'examinessin públicament suplicatori per suplicatori segurament se veuria que els delictes polítics són més justificats capítols del delictes. (Quants dels sollicitats per delictes de lesa majestat no serien tals?) (Quants dels que's demanen per escarni al dogma de la religió catòlica són sols lleugeres discussions sobre'l dogma?) (Quants dels sollicitats per injuria ho són perquè algun diputat s'ha permès calificar degudament la conducta d'un governador o alguna autoritat, o adic, algun ministre?) Manifesta que hi ha que tenen en compte, però atendre o no atendre les reclamacions dels diputats republicans, que l'opinió és no solament al projecte que s'ha discutit, sinó a tota la obra legislativa del Govern, i aquesta opinió pot anar en augment si així ho demanen les circumstàncies.

El senyor SANCHEZ GUERRA torna a rectificar i diu que poca confiança tindràn en el regim parlamentari els diputats republicans i adic en la força de les idees, quan suposen que, estant en vigilància l'opinió, atenta la premsa i preveguent l'opinió, atenta la premsa, pot un Govern exercir el presó sobre la majoria per concedir o denegar un suplicatori.

El senyor AZCARATE rectifica insistint en que és notoria la dependència de la majoria i adic dels tribunals de justícia al Govern.

El senyor SANCHEZ GUERRA. — Una pregunta. S. S., senyor Azcarate, república de tota la vida, propagandista infadigable, ¿ha deixat una sola vegada d'exercir els seus drets polítics? ¿Ha trobat entrebancs en aquest exercici? S. S., no obstant la seva llarga vida activa republicana, ¿ha sigut objecte d'algun suplicatori?

El senyor AZCARATE. — Té rahó S. S.; però no tots tenim el mateix temperament ni parlem de la mateixa manera.

El senyor SALILLAS rectifica breument i el PRESIDENT dona per acabada la discussió de la totalitat.

Se llegeixen varies esmenes al article primer.

El radicals presenten una proposició incidental i pretenen que's llegís, però el president el nega per haver transcorregut les hores legislatives de sessió.

Anuncia que's llegirà demà, perquè, ademés, la presència de qui dir qual cosa sobre aquesta proposició.

El Congrés acorda remetre demà en seccions i s'aixeca la sessió a les 7.45.

Senat

Madrid, 7, 4.15 tarda.

Sobre la sessió a les 3.30, presidint el senyor Montero Rios.

S'aprova l'acta.

Prechs i preguntes. — El Sr. ALLENDE-SALAZAR demana alguns documents relacionats ab la nova llei de reclutament.

El senyor CANALEJAS li contesta. Promet conculcar i manifesta que aviat la comissió emetirà el corresponent dictamen, que serà portat a la Cambra on se poden fer tota classe de consideracions ab l'objecte de rectificar quants errors s'hagin sofert.

Se tracta—diu—d'una llei que un dia i altre demana el poble.

El senyor ALLENDE-SALAZAR rectifica i diu que a la llei no respecta un principi just i equitatiu el la combatrà, sense que això suposi rebeldia a la obra del Govern.

Madrid, 7, 5.15 tarda.

El comte de CASA-VALENCIA pregunta al senyor Canalejas per què pel juny de 1911 tres ministres varen deixar de pertanyer al gabinet liberal.

Proposa després al Govern que lo més aviat possible porti a la Cambra un projecte de llei concedint el vot a les dones. (Rialles i rumors). Es trist—diu—que les dones puguin ser Reines a Espanya i en canvi no puguin ésser electores.

El senyor CANALEJAS li contesta dient que sobre la crisi té acceptada una interlocució del comte de Esteban-Collantes.

Respecte del vot a les dones no considera que per ara's trobi Espanya en condicions de poderlo concedir.

Ordre del dia. — S'aprova el dicament sobre un projecte cedit al Ajuntament de Santander uns terrenys per al servei de salvament de naufragis.

El senyor RODRIGUEZ CEPEDA aprova una proposició de llei sobre erecció d'un monument a la memòria del jutge de Suca, don Jacob Lopez de Ruda.

El senyor CANALEJAS s'hi mostra conforme.

La proposició es presa en consideració.

Se vota definitivament el dicament sobre projecte de llei regulant la jurisdicció i manera de procedir contra senadors i diputats per rahó de delictes.

Queda aprovat i s'aixeca la sessió a tres quarts de cinch.

Informe del Banc

Madrid, 8, 12.30 matí.

Les conclusions del informe que'l Consell del Banc d'Espanya ha presentat a la comissió de presuposts del Congrés, són les següents:

Primera. L'article paragraf del article quinze don substituint per altre en que s'obligu al Banc a no entregar al públic bitllets que no estiguin en bon estat de conservació.

Segona. Que per l'article sisè s'obligu al Banc, indeterminadament, a crear cert nombre de sucursals o caixes subalternes; per exemple, quatre dins del primer trienni, sens perjudici de que en cadascuna s'afegís d'altres.

El senyor CANALEJAS s'hi mostra conforme.

La proposició es presa en consideració.

Se vota definitivament el dicament sobre projecte de llei regulant la jurisdicció i manera de procedir contra senadors i diputats per rahó de delictes.

Queda aprovat i s'aixeca la sessió a tres quarts de cinch.

Informe del Banc

Madrid, 8, 12.30 matí.

Les conclusions del informe que'l Consell del Banc d'Espanya ha presentat a la comissió de presuposts del Congrés, són les següents:

Primera. L'article paragraf del article quinze don substituint per altre en que s'obligu al Banc a no entregar al públic bitllets que no estiguin en bon estat de conservació.

Segona. Que per l'article sisè s'obligu al Banc, indeterminadament, a crear cert nombre de sucursals o caixes subalternes; per exemple, quatre dins del primer trienni, sens perjudici de que en cadascuna s'afegís d'altres.

El senyor CANALEJAS s'hi mostra conforme.

La proposició es presa en consideració.

Se vota definitivament el dicament sobre projecte de llei regulant la jurisdicció i manera de procedir contra senadors i diputats per rahó de delictes.

Queda aprovat i s'aixeca la sessió a tres quarts de cinch.

Informe del Banc

Madrid, 8, 12.30 matí.

Les conclusions del informe que'l Consell del Banc d'Espanya ha presentat a la comissió de presuposts del Congrés, són les següents:

Primera. L'article paragraf del article quinze don substituint per altre en que s'obligu al Banc a no entregar al públic bitllets que no estiguin en bon estat de conservació.

Segona. Que per l'article sisè s'obligu al Banc, indeterminadament, a crear cert nombre de sucursals o caixes subalternes; per exemple, quatre dins del primer trienni, sens perjudici de que en cadascuna s'afegís d'altres.

El senyor CANALEJAS s'hi mostra conforme.

La proposició es presa en consideració.

Se vota definitivament el dicament sobre projecte de llei regulant la jurisdicció i manera de procedir contra senadors i diputats per rahó de delictes.

Queda aprovat i s'aixeca la sessió a tres quarts de cinch.

Informe del Banc

Madrid, 8, 12.30 matí.

Les conclusions del informe que'l Consell del Banc d'Espanya ha presentat a la comissió de presuposts del Congrés, són les següents:

Primera. L'article paragraf del article quinze don substituint per altre en que s'obligu al Banc a no entregar al públic bitllets que no estiguin en bon estat de conservació.

Segona. Que per l'article sisè s'obligu al Banc, indeterminadament, a crear cert nombre de sucursals o caixes subalternes; per exemple, quatre dins del primer trienni, sens perjudici de que en cadascuna s'afegís d'altres.

El senyor CANALEJAS s'hi mostra conforme.

La proposició es presa en consideració.

Se vota definitivament el dicament sobre projecte de llei regulant la jurisdicció i manera de procedir contra senadors i diputats per rahó de delictes.

Queda aprovat i s'aixeca la sessió a tres quarts de cinch.

Informe del Banc

Madrid, 8, 12.30 matí.

Les conclusions del informe que'l Consell del Banc d'Espanya ha presentat a la comissió de presuposts del Congrés, són les següents:

Primera. L'article paragraf del article quinze don substituint per altre en que s'obligu al Banc a no entregar al públic bitllets que no estiguin en bon estat de conservació.

Segona. Que per l'article sisè s'obligu al Banc, indeterminadament, a crear cert nombre de sucursals o caixes subalternes; per exemple, quatre dins del primer trienni, sens perjudici de que en cadascuna s'afegís d'altres.

El senyor CANALEJAS s'hi mostra conforme.

La proposició es presa en consideració.

Se vota definitivament el dicament sobre projecte de llei regulant la jurisdicció i manera de procedir contra senadors i diputats per rahó de delictes.

Queda aprovat i s'aixeca la sessió a tres quarts de cinch.

Informe del Banc

Madrid, 8, 12.30 matí.

Les conclusions del informe que'l Consell del Banc d'Espanya ha presentat a la comissió de presuposts del Congrés, són les següents:

Primera. L'article paragraf del article quinze don substituint per altre en que s'obligu al Banc a no entregar al públic bitllets que no estiguin en bon estat de conservació.

Segona. Que per l'article sisè s'obligu al Banc, indeterminadament, a crear cert nombre de sucursals o caixes subalternes; per exemple, quatre dins del primer trienni, sens perjudici de que en cadascuna s'afegís d'altres.

El senyor CANALEJAS s'hi mostra conforme.

La proposició es presa en consideració.

Se vota definitivament el dicament sobre projecte de llei regulant la jurisdicció i manera de procedir contra senadors i diputats per rahó de delictes.

Queda aprovat i s'aixeca la sessió a tres quarts de cinch.

Informe del Banc

Madrid, 8, 12.30 matí.

Les conclusions del informe que'l Consell del Banc d'Espanya ha presentat a la comissió de presuposts del Congrés, són les següents:

Primera. L'article paragraf del article quinze don substituint per altre en que s'obligu al Banc a no entregar al públic bitllets que no estiguin en bon estat de conservació.

Segona. Que per l'article sisè s'obligu al Banc, indeterminadament, a crear cert nombre de sucursals o caixes subalternes; per exemple, quatre dins del primer trienni, sens perjudici de que en cadascuna s'afegís d'altres.

El senyor CANALEJAS s'hi mostra conforme.

La proposició es presa en consideració.

Se vota definitivament el dicament sobre projecte de llei regulant la jurisdicció i manera de procedir contra senadors i diputats per rahó de delictes.

Queda aprovat i s'aixeca la sessió a tres quarts de cinch.

Informe del Banc

Madrid, 8, 12.30 matí.

Les conclusions del informe que'l Consell del Banc d'Espanya ha presentat a la comissió de presuposts del Congrés, són les següents:

Primera. L'article paragraf del article quinze don substituint per altre en que s'obligu al Banc a no entregar al públic bitllets que no estiguin en bon estat de conservació.

Segona. Que per l'article sisè s'obligu al Banc, indeterminadament, a crear cert nombre de sucursals o caixes subalternes; per exemple, quatre dins del primer trienni, sens perjudici de que en cadascuna s'afegís d'altres.

El senyor CANALEJAS s'hi mostra conforme.

La proposició es presa en consideració.

Se vota definitivament el dicament sobre projecte de llei regulant la jurisdicció i manera de procedir contra senadors i diputats per rahó de delictes.

Queda aprovat i s'aixeca la sessió a tres quarts de cinch.

gui utilitzar per naufragi o averia, i pagarán la diferencia per exors, quan n'hi hagués.

La conversió del Deute

Referint-se al ministre d'Hisenda a la crítica que fan alguns periodistes del projecte de conversió del Deute del 5 per cent amperable, deya lo següent:

—No m'extranya que hi hagi aquesta vivexa en els comentaris i que s'exerceixi aquesta crítica, perquè'l projecte afecta a molts interessos, i és natural que cada un respiri per la seva ferida.

Obstrucció

Els radicals mantindran l'obstrucció en el debat sobre la reforma del Reglament fins que s'accedís al seu desig establir el criteri de que menutres els diputats estiguin en funcions del seu dret de sigui respectada en absolut l'immunitat com als antics procuradors.

Els processos per delictes comuns abans d'exercir el dret de donar suport a la reforma del Reglament, fins que deixin de ser diputats.

Don Emilia Iglesias ha presentat a última hora de la sessió, una proposició incidental en la que demana que's retirin d'interferir per redactar-lo de nou de conformitat ab l'esperit de les esmenes presentades i de les resultancies del debat.

El comte de Romanones ha dit que tenia que consultar antecede ts per veure si's podia discutir.

Ena se discutiran varies esmenes.

Ha agut el comte de Romanones que la obstrucció és inaguantable. A ella repondrà prorrogant les sessions dels dies per menys de dues hores.

Així s'ha convingut en la conferència que després de la sessió han celebrat els senyors Romanones, Canalejas i alguns ministres.

Lo que diu D. Melquiades

Don Melquiades Alvarez ha manifestat que està disposat a intervenir en el debat dels suplicatoris tan prompte com li correspongui el torn.

Creu el senyor Alvarez que a pretext de la reforma del Reglament, se preté donar un veritable cop contra el regim parlamentari.

Estich sorprès—ha dit—al veure el silenci que en aquestes hores mostra la opinió, aquesta mateixa opinió que tant va cridar quan el projecte sobre'l terrorisme.

Lo intentaré demostrar, quan intervingui, que aquesta reforma que en altra ocasió seria oportuna, ara no té ambient ni en el mateix banch blau.

A la sanció

Avuy presidirà el Rey el Consell de ministres i després rebra a la Mesa del Senat, que somerà a la rega sanció, entre altres, la llei de jurisdicció per procedir contra senadors i diputats.

Els temporals

(PER TELEFON)

La línia de Galicia interrompuda. — El tren reyal.

Madrid, 7, 10 matí.

Entre Palanquinos i Santos Martos estava detingut el tren reyal a causa de la inundació de la via ferria en una extensió de més de 20 metres.

Els Reis, sense novetat, descansaven.

El tren dels senadors i diputats s'ha ordenat que s'aturi a León per tal motiu.

Telegrams posteriors diuen que a conseqüència de les fortes i persistents pluges d'aquests dies està interrompuda la línia de Galicia prop del Pedregal.

Treballen sense descans en la reparació nombrosos obrers.

El tren reyal arribà a les onze de la nit i parà en la estació de León mitja hora.

Les autoritats complimentaren als Reis, i el públic, que omplia's andes, aplaudí i donà visques.

Al veure's el tren se repetiren les aclamacions.

Fa un moment hem preguntat a la estació del Nord a quina hora s'esperava l'arribada del tren reyal a Madrid, i ens han dit que fins la una de la tarda no arribarà.

Notícies d'Avila

Avila.—La guardia civil que anà a prestar servei als pobles de Fresno i Alariz, ha tornat manifestant que les inundacions en aquelles localitats no han causat desgracies personals, però sí danys materials són considerables.

També diuen que'l riu Abertre s'ha desbordat, havent quedat interrompuda la línia entre les estacions de Calafada i Navalgrande.

Els trens no circulen desde aquesta estació fins a la de Madrid.

Aquí s'ha organitzat un convoy especial que arribarà fins a Valladolid.

Se treballa per que la via quedi expedita.

El temporal a Badajoz

Badajoz.—El Guadiana, que ahir portava uns metres sobre nivell ordinari, ha causat grans perdes.

Varies famílies que estaven voltades per l'aigua han sigut salvades.

S'ha enviat una màquina, un vagó i un bot a Talavera, hon hi ha varies famílies en perill.

A Córdoba

Córdoba. — Segueix la crecuda del Guadalquivir a causa de les pluges.

S'han enfonsat aquesta matí una dues canals del barri de l'Esperit Sant, no havent cap desgracia personal.

Del Tejar del Càmen, situat en el Arenal, hi ha hagut que salvar a les famílies i al bestiar, perquè's havia inundat l'edifici.

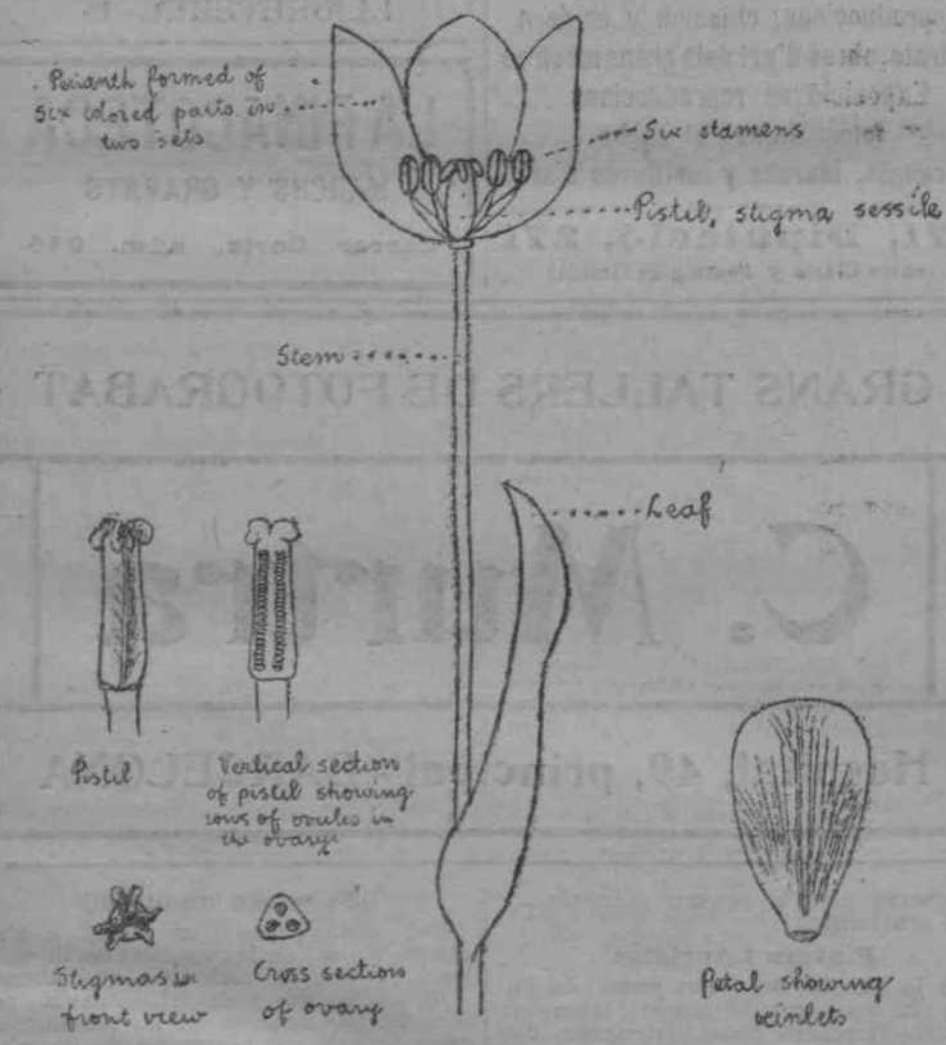
En un altre barri se va enfonsar una casa, els fonaments de la qual havia escavacat la corrent del riu. Per sort

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes. - Art antich y modern. - Pedagogia artística. - Museus y Coleccions. - Art nacional y extranger. - Curiositats barcelonines. - Ressenya de conferencies. - Exposicions locals y forasteres. - Llibres y Escoles. - Noticias de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

112

The Tulip.

Dibuix esquemàtic dels òrgans de la flor de la tulipa y d'un ovari de la mateixa flor ja ben desenvolupat. Del natural. (Reproducció reduïda d'un full del llibre de notes d'un estudiant de l'Escola Normal.)

El dibuix utilitari a la escola

1. El vell dibuix de làmina. — 2. La febre del dibuix bonich.
3. El dibuix com a medi d'informació. — 4. L'estudi científic del model natural y el dibuix artístic. — 5. La nova metodologia de les ciències naturals y el dibuix utilitari.

1. Quan jo era un minyó de catorze o quinze anys, que aprendia el francès y la tenebraria de llibres—parlo de més de deu anys enrera—vaig obtenir un dia el consentiment per aquragame a la colla de xicots privilegiats que aprenien dibuix al col·legi. Durant una hora, dia per altre, abans de plegar al mitgdia y mentre altres companys menys afortunats estarien escrivint al cartipàs, jo, devingut també privilegiat, aniria ensinistrantme en aquella cobejada assignatura, tant d'adornos y llumines.

Se'm senyalà un lloc en la freda y mal il·luminada sala de dibuix, entremig d'un nombre d'aprenents de dibuixant de la meua edat que, sempre a petri dret, executaven, o tenien obligació d'executar, aquella tasca que, sota d'un vidre y enquadrada en un marc, penjava davant dels seus ulls. Per començar, el professor de dibuix, extern al col·legi, va donarme una làmina que representava un peu nù, estant aleshores ocupades les altres làmines més senzilles dels consabuts nassos y orelles. La novetat del treball y la importància ab qu'em revestia als ulls de la família, van comunicar-me gran ardor. El professor m'ensenyà la manera de pendre midres de la làmina fent senyals en una tira de paper doblegat; y, ab les ganes que portava de fer feina, ab aquell primer dia y el següent, vaig deixar enllestida la meitat de la làmina. Tant degué treballar en aquells dos primers dies, o tan poch en els següents, que per deixar l'estra l'altra meitat de làmina me va ren caldre de tres a quatre setmanes més.

Finalment, la primera làmina's va donar un dia per acabada, se'm va permetre posarhi la firma al peu, y el mateix professor va estamparhi el vistós y la rubrica, segons era de consuetud. Després d'aquella va venir una segona làmina que representava una cara de

perfil; a darrera d'ella un'altra d'un bust de noya ab trenes; més tard un'altra d'una mena de pàgès, d'amples calces, que bevia ab una gerra, etc. En fi, que al través de llargues hores d'aburiment ab el llapis y la goma als dits, o de curtes hores de distracció garrant ab el company del costat, si'l mestre era lluny, vaig arribar, a completar mitja dotzena de làmines en dos anys.

Entre'l professor y jo ho fèyem tot. Generalment jo'm reservava la modesta part de borrar lo que estava mal fet, y deixava pera ell la feina més lluida de fer les correccions en ferm y deixar els trassos com calia. Y aixís, ab més ràtles del mestre que de l'alumne, s'acabaven les làmines de dibuix que al cap del curs figuraven en la imprescindible exposició de treballs, portant cada una d'elles al peu la firma y la rubrica del suposat autor.

Heusaquí en línies molt generals lo que ha sigut el dibuix en els col·legis durant dècades y més dècades; què dich lo que es probablement encara en la meitat dels col·legis espanyols en els programes dels quals figura el dibuix; lo que no falten indicis pera creure que segueix essent en aquell col·legi, per altra part prou respectable, —hont m'ensenyaren el francès, la tenebraria del·l'ibres y demés assignatures de l'anomenada carrera de comerç. Es el dibuix producte, el dibuix assignatura d'ornament (postes), el dibuix pera espatellar als pàl·lids y ferlos caure la baba davant de les coses maques que'l noy sab fer a estudi; el dibuix, en una paraula, que eno es dibuix, sinó copia de dibuixos, lo qual, encara que pugui tenir el seu valor, es cosa ben distinta.

2. Contra aquesta concepció tradicional del dibuix didactic hant reaccionat vivament en nostra terra aquells pochos pedagogs sincers y conscients que no's poden avenir en mantenir dins de la escola un còmode estatu quo que es una solenne mentida artística. El dibuix a la escola, han dit, deu ser abarcar que tot una educació en valors estètics y no una mera vanitat o una inútil exhibició. El dibuix artístic pera la escola deu entenedre's veure ab justesa l'objecte natural baix son aspecte de bellesa y reproduir sa imatge lo més fidelment possible a n'aquesta visió. Pel dibuix desenrolla el noy un aspecte de la real estètica de la seva naturalesa, m'edem d'adquirir una tècnica, una habilitat en la reproducció correcta d'objectes naturals. El dibuix deu també capacitar pera la creació artística, especialment pera aquella que té per objecte la ornamentació. Etcètera, etcètera.

Totes aquestes idees apareixen completament sances y racionals en teoria y no hi ha cap entès en la materia que deixi d'aplaudirles, especialment quan son emeses com en sò d'atx al vell mètode mecànic de dibuix de làmina. Mes, en la practica, ún diria que apareix en certs indrets una tendència a pendre's en un sentit un xich exclusivista o a interpretarles ab una nota que pot pecar d'exagerada. El fi final del dibuix sembla voler ser la ornamentació. Pel dibuix se vol portar bellesa a tot arreu y s'invaixen camps que deuen deixar-se tal com son. Aixís els alumnes omplen d'inadequades yinyetes y enquadraments ornamentals quaderns de geografia y d'aritmètica que millor estarien sense ells. Desde fora fa l'efecte com si aquesta preocupació, que resulta quasi sempre en un xecurament d'ornamentació, absorbís en la escola temps y energies que tindríen potser millor aplicació en direccions de caràcter més intel·lectual. Tal volta, per la reacció, la pèndola hagi anat tan mateix massa cap a l'altre cantó.

Desitjo parlar en aquest article del dibuix utilitari a la escola. No vinch ab am d'esmenar la plana a ningu, sinó únicament a fer propaganda d'una mena

de dibuix que podria ser usat en escoles que avuy no'n tenen de cap mena, per no creure encara del tot al mestre en la utilitat del dibuix en la ensenyança; d'un dibuix que podria substituir p'ventaja indiscutible al vell dibuix de làmina; d'un dibuix, en fi, que podria constituir un bon complement y una depuració, y fins un excel·lent fonament, del dibuix propiament artístic y decoratiu de que s'acaba de parlar.

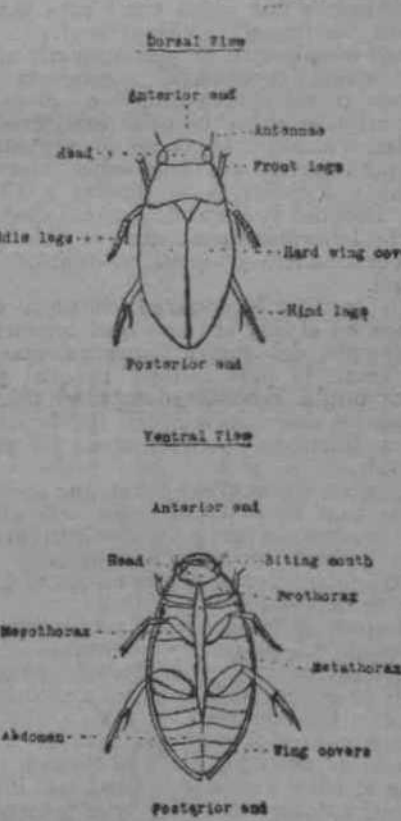
3. «Dibuix utilitari» es un mal nom en el sentit de que no expressa prou exactament la cosa de que es representació. Sembla que vulgui ser l'antítonim d'un dibuix que no serveix pera res y poch menys que això; sent aixís que tot dibuix conscient que obreix a fins d'educació es essencialment utilitari. Mes no discutim el nom, usat a falta d'altre millor, quan sota d'ell podem mostrar ben clarament la cosa que anomena.

Els tres gravats que acompanyen aquestes ràtles son altres tantes mostres de dibuix utilitari. No son més que la reproducció dels dibuixos de tres fulls ordinari del meu llibre de notes d'estudi, tal com foren executats dos anys y mitg enrera en una Escola Normal corrent del centre dels Estats Units. Dos d'ells corresponen a les notes d'un curs sobre «Estudis de la Naturalesa» («Nature-Study»), y l'altre a les notes d'un curs de zoologia. Son objectes es servir d'aclaració y complement a la composició escrita o lligo que acompanya.

La tulipa fou el tòpic d'una lligo del curs esmentat destinada a l'estudi d'ls òrgans florals y ses funcions. Un mati de maig, a l'entrar a classe, ens fou entregada a cada ún dels alumnes una tulipa rescentment collida. de les mateixes que havíem vist créixer de dia en dia en el campus o jardins de la Escola Normal. Cal estudi prou en els llibres sens havia exigit sobre la tulipa o sobre'ls òrgans de les flors. Allí mateix a la classe, ab l'exemplar als dits, cada ún de nosaltres examinaria ab bé de compte y calladament la seva flor pera averiguar quantes parts hi sabia veure, y el nombre, forma, color, tamany y consistència d'aquestes parts; y allí mateix, guiat per la professora (excel·lent y estimada professora era), aniríem aprenent per nosaltres mateixos totes les coses que dugéssim sobre les flors. Pera l'estudi investigatiu d'aquell material real, s'usava d'un mètode semblant, si bé adaptat a intelligències més formades, al que s'il·lustra en els lligos models sobre el brot de castanyers.

El «caragol comú» y «els peixos», publicades en nostra «Revista de Educació», a mida que s'anaven estudiant les diferents parts de la tulipa, la professora anava fent un ràpid croquis a la pizarra acompanyat de totes les anotacions que's creyen útils. La classe no podia durar més de 50 minuts. Si una sessió no era suficient pera desenvolupar tota la lligo, se'n hi dedicava mitja p una més el dia següent. A l'endema o a l'últim dia de la setmana, calia presentar la lligo de la tulipa convenientment desenvolupada per escrit y acompanyada dels dibuixos que fossin necessaris pera la millor comprensió del text. Els dibuixos

DIBUIX D'ESTUDI D'UN ESCARABAT TRIANGULAR

Dibuix d'estudi d'un escarabat d'aigua, del natural. Vista dorsal y vista ventral. (Del llibre de notes d'un estudiant.)

nos devien ferse al llapis o a la ploma en un full de paper adequat. (Advertim aquí de passada que aquella classe, donada en una Normal a futurs mestres d'abdos sexes, tenia el doble objecte d'ensenyar la materia sobre que versava y al mateix temps la metodologia d'aquesta materia.)

En aquell curs de «Estudis de la Naturalesa» va tocar un dia, estudiant els conífers comuns, la família dels pins y demés arbres que fan pinyes. Al campus de la Escola Normal y en els jardins de varies cases particulars de la vila existien nombrosos menes de conífers. Cada ún dels alumnes tenia'l dever d'anar a interrogar y estudiar individualment sobre'l terreny, ab un qüestionari o esquema a la mà, els diferents arbres en qüestió. En un dia determinat tots els alumnes reportaven a classe, per escrit y verbalment, fies nostres observacions independents; les discutíem, les apuntavem y, baix la direcció sempre de la professora, ne treyem les conclusions pertinents. Aquests reports escrits, naturalment, anaven acompanyats dels dibuixos necessaris, tots ells del natural. El dibuix de l'arbre americà, que s'acompanya, es tret d'un semblant report. En ell s'hi veu una anotació destinada a mostrar la creixença exacta del brot durant la primavera en que's feu la observació.

L'altra il·lustració representa l'Hydrophilus triangularis, un escarabat d'aigua molt interessant. Es també un dibuix acompanyat a unes notes d'un lligo de zoologia en que s'estudia el talladament dit tipu. Cada alumne tenia a les mans un exemplar de l'animal, el qual havia sigut conservat en esperit de vi. Als que no acabaven el dibuix en classe mateix, se'ls permetia que's quedessin ab l'exemplar pera poder acabar aquell còmodament a casa.

(En el número 164, de 26 de novembre de 1910, de la revista «La Catalunya», en un article titulat «Ensenyança Realista», s'hi troba detallat el mètode de una semblant lligo de zoologia.)

4. «Mes, a què venen tots aquests detalls, més o menys interessants? No t'impacientis, llegidor, que tots ells porten cua.

En primer lloc, me proposo fer notar que, may millor que després d'haver estudiat ab tota consciència un objecte natural baix el punt de vista científic, se trobarà l'alumne en condicions de dibuixarlo bé, suposant que no li falta traça ni practica en el dibuix. Sigui una flor, sigui un escarabat, veurà en el model totes les parts o òrgans d'una manera ben distinta, y aixís se'n farà més fàcil que's representi ab exactitud acceptable, sense omissions imperdonables ni variacions capritxoses y contra-naturals. Me fa por que molts noys a qu's vol fer dibuixar segons el mètode nou d'encarar ab els models naturals de objectes veuen aquests coses confosament, sense la claretat y equilibri dels detalls; y per això la representació que fan està plena de imprecisions y mancada de caràcter.

Jo no desitjo pas presentar el dibuix que he anomenat utilitari com un fi a la escola, ni molt menys com un desideratum. Mes, al mateix temps que serveix un objecte d'informació, pot ser un camí ben dreturador al dibuix artístic propiament dit. El dibuix utilitari obliga a fer la realitat neta y a dir la veritat respecte del model y aixís es sempre un entrenament ben apreciable.

Ja sé que aquesta mena de dibuix pot degenerar fàcilment en un vulgar croquis inelegant y fins mancant de veritables proporcions en les varies parts; y que de fet es aixís com moltes persones l'usen en les practiques de la vida. Mes el mestre o professor ha de posar un compte especial en que això no succeeixi. Lo probable es que l'alumne comenci a executar el dibuix utilitari d'una manera incorrecta en els primers temps y que's preocupi no més que de dir la veritat dels models respecte a les parts de que consta; mes, de mica en mica se li pot fer veure el gust per les línies correctes y les proporcions armòniques, y consegüent aixís que les mateixes veritats les vagi dient ab gracia el seu llapis o ploma. Tal volta aquesta sigui la millor ruta. Es agrados com, al representar objectes comuns de la naturalesa que may hauríem pensat com a exemple de coses belles, se'ns van descobrint sobtadament en ells ignorats aspectes de bellesa. Uns quants tochs discrets de llapis de color comuniquen moltes vegades una amable finor y suavitat al dibuix de que parlem.

Me fa l'efecte de que a molts mestres que, ja per trobarho ociós, ja per altres rahons, no's decidirien may a presentar flors naturals com a models de dibuix als seus alumnes, no's fa de costar gaire donar-los les mateixes flors per models si abans hi ha precedit una lligo sobre'ls seus òrgans florals y s'els dibuixos se miren baix tan punt de vista utilitari. El mateix alumne s'ho pot mirar ab més interès, veient en la tasca una utilitat y un fi concret y no un mer exercici d'art. Apa, companys mestres! Aquesta es una bona ocasió de llençar-se a la prova. Les mateixes tulipes estaran badades dins de pochos dies y, encara que ho tenen els sèpals ben distints, no obstant, constitueixen bons models d'estudi y de dibuix.

5. Més aquí toquem ja a un altre punt, que es el segon que jo vol fer notar especialment. Qualsevol que sigui una mica entès en matèries pedagògiques haurà notat que entre la metodologia descrita més amunt per als «Estudis de la Naturalesa» y la metodologia (diguemho aixís) que s'usa en nostres escoles en la ensenyança dels «Elements de Ciències Naturals» hi media un abim o, lo que es igual, tot un segle de Pedagogia. En el primer cas la ciencia, encara que elemental, es una cosa tebia y palpant; mentres que en el segon es una serie de fets que tenen la fredor del marbre y tan inanimats com les cendres. No conceidim al nostre alumne'l goig de la observació directa, de l'acoblament de materials, de la síntesis y de l'anàlisis, de la inducció y de la deducció, de la hipòtesis original, de dubte estimulador, de la mediació perllongada; no l'estimulem a l'autonomia mental, a la independència del pensar y a la confiança en si mateix. La ciencia la presentem al nostre noy no com una serie de problemes a resoldre, no com una colecció de preguntes que'ns fem, sinó com un llibre de respostes fetes.

Desde'l punt de vista dels «Estudis de la Naturalesa» el dibuix es un instrument poderós d'estudi veritable. Quan en les nostres escoles y col·legis hi entri la nova metodologia de les ciències naturals, també hi entrarà darrera d'ella el dibuix, tal com l'hem descrit aquí.

Ricard HOMS.

Nota de paisatge pintada per don Joseph Masiera en els darrers mesos de sa vida.

Del Cubisme y del Estructuralisme pictòric

Jo dech gracies d'aquestes lletres que faig a aquest tan bell article ab que en Xénus feu honor a la PAGINA darrera. Ni millor medi d'agilitat pel nostre pensament podia venturos, ni més alegre florida d'idees que la que ha esdevingut al seu entorn podem esperar.

Llegintlo, allí hont més se'n ha dit, l'atenció, es en la definició de lo que es l'estructuralisme pictòric. Me penso que es cosa que no devem deixar passar sense determinar bé y a n'això tenem avuy.

En primer lloc, cal tenir ben present que en el nostre estructuralisme hi ha un concepte d'afirmació y honor per les matèries ab que les coses son fetes, y per les funcions d'aquestes matèries. Honor, donchs, a les seves forces, els seus pesos, els seus volums, a les seves organitzacions naturals, a les seves qualitats, y els medis que's proporcionen.

En segon lloc, cal no menys, recordar que la pintura, al seu valor de cosa construïda ab matèries ha unieix el valor de representació de coses construïdes ab matèries.

Cal delimitar ben bé, donchs, si l'estructuralisme se refereix a les coses representades o a la manera de representat-les. Si s'hi senyalen l'objecte o en el pensament, o bé si'l seu ofici es purament el de imitar coses creades, o el de crearne segons els llurs medis.

En l'escultura, per exemple el nostre sentit de l'estructura no deu may oblidar, al buidar el pensament dins la materia, la qualitat d'aquesta. Pel perfecte descans y armonia de les coses convé no torçar ni violentar la natura de les coses.

Es lleig el Laocon, el Milon de Còrcona perque en ells, el clàssic respecte a la materia ha mort desota la passió representativa. El marbre d'la lley de sa natura, que cal respectar, y tota gracia ha de néixer d'allà respecte y tota abundancia de gracia de la seva afirmació. Aixís, en l'arquitectura, la declaració y acusació dels problemes mecànics que les coses, segons sa natura realisen, devé motiu de complacència, y tot s'ajoca al demunt del treball de les coses, usant els termes del filòsof, deu néixer al veure rostre de la exaltació d'aquest treball, ja que en el seu origen hi trobem l'origen de la nostra complacència.

No podem deixar de veure, donchs, que tots els prestis de l'arquitectura y tots els prestis de l'escultura estructural se basen en els respectes de la materia, no pas en les idees que tradueixi la segona, o en les que la primera pugui suggerir.

Devem considerar les coses aixís mateix al parlar de la pintura? El nostre estructuralisme pictòric se mou per les mateixes lleys? O bé hem de situar el valor de l'estructura en les coses que representa, y no en la materia que d'a la pintura?

Heusaquí les preguntes a les quals precisa contestar, y sobre les quals volem donar la nostra modesta resposta.

Nosaltres creyem en principi, partint de les idees llençades en un assaig sobre La Lley de les Formes, ara l'estampa, que tampoch en la pintura deu fugir del respecte als principis materials, als medis de ofici, y que

com en l'arquitectura y en la escultura, la pintura com més pintada sigui, com més afirmi llur condició y més s'aparti de voler semblar la cosa vera que representa, més honor y més gloria alcançará, car dins d'aquests termes no s'apartará may de la llur esfera d'Artifici, y al revers, en ella guanyará la gloria, y en ella trobarà la complacència y l'alegria del s'joch, com la trobem en el gloriós artífic de l'arquitectura, car artífic es construir, y millor artífic quan més respectada sigui la natura de les coses ab que's construeix.

La imateria dels vasos grecs, en aquest cas, seria la millor de les pintures. Allí l'artista no cerca pas pintar una cosa real, sinó embellir segons uns medis tècnics, una superfície.

Immediatament se'ns presenta darrera la pintura dels vasos grecs, que vol complaure's per aquests medis d'embelliment, la pintura mitjà de les representacions y les idees. Ella aixís may

Cartell anunciador de l'Exposició Pascual, obra don Ricard Canals.

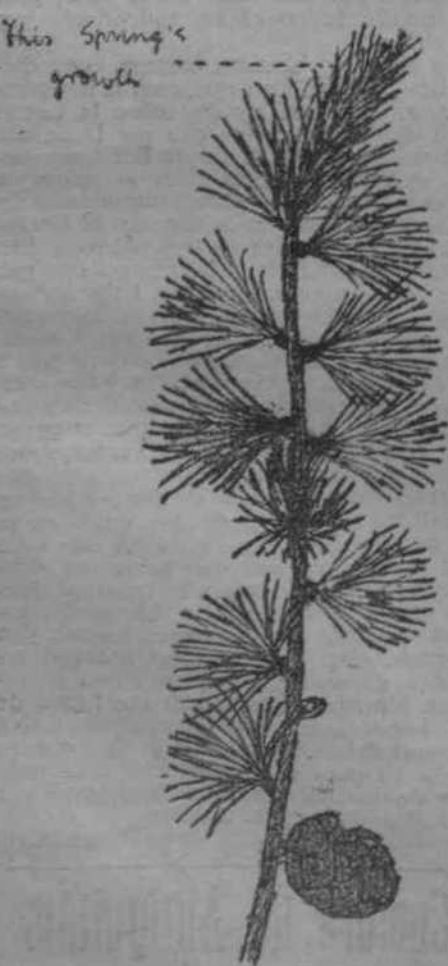
teix vé a complir, donchs, ab els principis de la materia y troba sa gloria justa ment en ser pintura.

Mes, següent al seu darrera la pintura del Renaixement, la veritable interrupció de la lògica evolució de les arts, el qual per l'enginy dissimula els medis a fi de complaure no per la pintura en si, sinó per lo que ella tradueix, posantse la qüestió del judici de la pintura en el punt hont actualment està es a dir, en la comparació de lo que representa, ab lo representat. Qualitats, colors, aires, llums, perspectiva; car ja no vull pas posar la perspectiva, com a condició de més valor en la pintura que la que pugui tenir la descoberta de la vibració del color feta pels impressionistes.

En pintura, donar a la perspectiva un valor estructural seria declarar que el valor estructural de la pintura està en les coses representades, no com en l'arquitectura y l'escultura, en elles mateixes.

Si donem valor estructural a la perspectiva forçosament l'hem de donar a l'aire colorit, car si la perspectiva es a la representació de les coses tal com son, per la rahó, no es menys cert que per rahó arribarem als impressionistes a la seva descoberta. Tan ne, quan deya que les coses vinen sumergides dins de l'aire, tenia tanta rahó com Leonardo, al demostrar que l'ull veia les coses, altremet, de com les representavem per inducció del pensament que les interpretava en un pla anal. Cal saber, donchs, a que atendrem en aquesta qüestió y procurar definir, evitant que per un lisme viciomatètic vinguem a donar valor a coses que's plauen més que altres, per qu'ns semblen més racionals, sense que en realitat ho siguin; car, en veritat, tal com Leonardo feu ab les relacions del ull y l'aspecte de les coses, ningú podria lliurar a un dels moderns impressionistes de medir les densitats de les coses y les forces lumíniques de sol segons ells, reduint a un càlcul matemàtic la qüestió del aire, el problema de l'ambient pictòric y sa relació ab l'aspecte de les coses.

Y la rahó, tal com es en la perspectiva y podria ésser en l'aire, pot ésser en la qualitat y en el color. No'n és menys de cosa que pugui semblar a l'estructuralisme, per quant a qualsevol d'aquestes condicions que ramex la pintura, hi podem trobar complacència en les seves seleccions que's complaen en la

Dibuix del natural d'un brot d'altres americana, mostrant la forma y coloració en poms de les fulles, mentre la primavera en qu'e's feu el dibuix. (Del llibre de notes d'un estudiant.)

Paisatge de Llavaneras. Una de les darreres obres de don Joseph Masiera.

BARCELONA